

LJUDSKI GLAS.

18. šte. Izhaja na mesec dvakrat. — Velja za celo leto 3 gold., za pol leta gold. 1,50. — Vredništvo, opravništvo: Gradišče št. 9.

V Ljubljani 24. decembra.

Inserati: Petit-vrsta, ako se ikrat tiska 5 kr., 2krat 4 kr. in ako se 3krat ali večkrat tiska 3 kr. — Rokopisi se ne vračajo. Nefrank. in anom. pisma retour.

III. l. 1884.

Vabilo k naročbi.

Čez par dni vstopimo v novo leto, v četrto našega delovanja. Kakor do zdaj, hočemo tudi v prihodnjem letu delovati le v korist našega naroda, v napredek gmotnega blagostanja našega ljudstva. Naš program ostane nespremenjen; zastopali bomo v našem časniku vse stanove, zagovarjali bomo njih opravičene zahteve brez ozira na prijateljstvo ali sovraštvo te ali one stranke. Gledé narodnosti ne bomo iskali nobenih preprirov, temveč ogibali se jih bomo, dokler se kedo ne pregreši zoper naš narod, za katerega moramo npravno v prvi vrsti vstopiti. Upati smemo torej na izdatno podporo od strani gospodov naročnikov temveč, ker si prizadevamo, da-si tudi z mnogimi denarnimi žrtvami, njih zahtevam kolikor najbolj moč zadostiti. Vzunanja oblika lista bode v prihodnjem letu taka, kakor v denašnji številki. Prinašali bomo dobro in mikavno gradivo, ker nam je mnogo veljavnih mož tudi svojo duševno podporo obljubilo.

«Ljudski Glas» velja, kakor do zdaj:

za celo leto . . . . . 3 glđ.

za pol leta . . . . . 1 glđ. 50 kr.

Ob enem se zahvaljujemo vsem, posebno pa ljubljanskim gospodom naročnikom za njih dosedanjo podporo ter jih prosimo, da nam tudi v prihodnjem letu zvesti ostanejo ter za razširjanje našega lista skrbé.

«Ljudski Glas» izhajal bode v prihodnjem letu redno po dvakrat na mesec, zato pa tudi prosimo za redno vplačevanje naročnin. V nadi, da bomo z božjo pomočjo v prihodnjem letu po polnem vtrdili svoje podjetje, končamo za letos ter želimo vsem našim naročnikom vesele praznike. Odličnim spoštovanjem

uredništvo in upravništvo.

Božični čas.

Zopet se je približal isti srečni čas, kateri srca vseh kristijanov z radostjo in veseljem napolnjuje. Minolo je 1884 let, odkar se je naš Izveličar v bornem hlevčku, tam v daljnem Betlehemu rodil narodom svetá, da jih reši spón zaslepljenja, gotove pogube in da jih združi ter ponovi novo zvezo z njimi in svojim nebeskim očetom.

Kakor vihari, grmeči hrup silovitih valov na daleč odmeva, tako je odmevala svetu v isti tihi noči najlepši pesen vbranih korov angeljev: «Čast Bogu v višavah in mir ljudem na zemlji, kateri so dobre volje!»

Kakor najubožnejši siromak rodil se je sin nebeski, kralj vseh kraljev; kako tolažljiva in pomirljiva je ta resnica za našo sedanjo žalostno dōbo, v katerej je toliko človeške stiske, rev, nadlog in pomanjkanja; on je svetu pokazal, da ni človek za zemljo, ampak zemlja za človeka vstvarjena, da je le ona posredovalka med Bogom in njim, da je ista le kraj zatajevanja samega sebe, kraj trpljenja in solzá, iz katerega se le kakor zlato iz ognja očiščeni dvigniti moremo k svojemu Bogu, tjá v zlati raj.

O srečni božični čas, v katerem se je rodil prvi in najimenitnejši socialista tega svetá; vsaj je on ves svet združil v brate in sestre z malimi a modrimi besedami: «Ljubi bližnjega, kakor samega sebe!»

Krščanski rob je sedel po tem nauk kakor brat pri svojem krščanskem gospodarji, priprost krščansk vojak je obedoval v družbi svojega krščanskega legijonarja, ni jih motila različnost stanu ne imetja, poznali so le eno zapoved svojega mojstra: «Ljubi svojega bližnjega, kot samega sebe!»

Da je ta božji, vzvišeni nauk ali pravi socializem ljubezen do bližnjega dandanes le redka prikazen, nam ni treba omeniti, vsaj nas to lastna skušnja vsak dan uči; nadvlada ga moderni «švindeli» sebičnost, častihlepnost, potuhnjenost, zavijača za lastni prid, najhujši pa med njimi boj za svoj obstanek in brezverstvo.

Koliko trde revščine in obupa vidimo med ljudstvom, bōdi si v mestih, trgih ali vaséh; povsod isto pomanjkanje — pomanjkanje dela, pomanjkanje hrane itd. Preširni z vsem posvetnim blagom obdarovani bogatin pa nima toliko srcá, da bi časih stopil v borno bajto, tje, kjer nedolžni otroci gladú mučeni svojo mater kruha prosijo, katerega jim dati ne more, ker njih rednik, oče, dela nima. Bogatin nima toliko srca, da bi od obilega imetja vzel drobtinice in revežu pomagal ter ga rešil dostikrat z majhnimi darili gotovega propada, in zakaj? Zato, ker je pozabil ali pa tudi še nikoli znal ni nauka velicega mojstra: «Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!»

Kakor zdravilni lek na rano vlit skelečo bolečino odpravi, potem jo pa zaceli; isto tako naj zaceli ta sveti božični čas tudi siromašnemu ljudstvu rane pomanjkanja in trpljenja; vsaj on, ki je bil božji sin, ni prišel v bogastvu, ampak v revščini na ta svet, on je s tem pokazati hotel, da reveže ljubi.

Vsi tisti pa, kateri živijo v obilnosti in bogastvu, kateri zastopajo častna mesta in visoke službe, naj se ne sramujejo revežev in zapuščenih, naj lajšajo po svojej moči njih žalostni stan, naj jim pomagajo v potrebah, bōdi si vsled preskrbljenja z delom ali pa različnih drugih sredstvih, naj se ravnajo po vzgledu našega blagodušnega cesarja, kateri obdaruje vsak dan siromake z obilnimi darovi, katerega milodarna roka sega v kočé rev in sirot, da jim lajša njih bolečine, in žetev njih truda bo obila, povsod in vselej se bodo le hvaležna srca proti njim obračala. — Ljudstvo bode blagoslavljalo njih čin; kmalo bo pa tudi končana nevarno strupena kača krvavcev, ta žalostna prikazen novejšega časa, ljubezen do bližnjega bo pregnala vse dinamitarje in petrolerje s površja zemlje in angelj miru bo razprostrl svoja krila in donela bo, kakor v sveti božični noči nebeska, angeljska pesen vsem narodom: «Mir ljudem na zemlji, kateri so dobre volje!»

O potrebi pomnoženja našega redarstva.

Pomnoženje našega redarstva, katero smo uže obilokrati, a žalibog zmerom zamán našemu občinskemu zastopu priporočali, postala je zdaj nujna potreba. Najnovejši žalostni dogodki v našem mestu, kateri vznemirjajo duhove naših meščanov, pričajo nam, da sedanje število redarjev nikakor ne zadostuje in da treba mnogo več policijskih stražnikov, ako se hoče sedanjim razmeram ovirati ter se še večji nevarnosti

brantiti. Došle so nam obile pritožbe od strani prvih ljubljanskih meščanov, da si človek v beli Ljubljani niti svojega imetja varen ni, ker se število postopačev vedno bolj množi, ne da bi se mogli po naših redarjih izdatno zasledovati. Mi nikakor ne oporekamo našemu redarstvu, da znabiti ne izpolnjuje svoje dolžnosti, a kaj pomaga se taka službena marljivost, ko peščica policajev ne more povsodi biti.

Kako slabo je v beli Ljubljani za osebno sigurnost, razjasnjuje nam nek pred par dnevi na nekem tukajšnjem meščanu, znanem požrtvovalnem narodnjaku učinjeni rop na javni cesti. Nehoté polastiti se nas mora misel, da se razmere sicer mirne Ljubljane vedno bolj bližajo onim Trsta. Ako uže domačin domačina napada ter ropa, kaj naj toraj še hujšega pričakujemo?

Beračenje se v Ljubljani tudi zmerom bolj pomnožuje in iz beračev — navadno nedelavnih šnopsarjev — rekrutirajo se večinoma zločinci. Nesramnost ljubljanskih beračev dospela je uže do vrhunca, kajti v javnih lokalih napadajo one previdne goste, ki jim nečejo podeliti kakih milodarov.

Morala zgubiva se v našem mestu dan zá dnevom bolj; tu zapaziš pretep med ponočnjaki, tam se ti zopet razodeva prizor, ki pohujšuje nežno našo mladino ter na njo enako strupu škodljivo vpliva, zopet tu zagledaš v blatu ležečo barabo, katero je lakomni žganjarski prodajalec ob zadnje solde spravil ter potem pijan na cesto položil, povsod lahko zapaziš prestopke zoper postave in družbinski red.

Vse to bi se pa zamoglo vstaviti ali vsaj omejiti, ko bi se redarstvo izdatno pomnožilo. Prebivalstvo našega mesta, katero se je pred kratkem še splošno odlikovalo vsled svoje boga-boječnosti in ljubezni do reda, pričelo bi zopet mirno dihati in v izgled bilo bi celej Sloveniji.

Naši protivniki nam bodo znabiti zopet oporekavali, da grdimo lastno domovje, a nam je malo mari, kaj taki ljudje govorijo, ker se ravnamo po željah in koristih ljudstva in ne po mnenji nekaterih pičlih mož. Nam je ležeče na dobrem glasu našega glavnega mesta in njega prebivalcev in ravno radi tega prosimo še enkrat naš občinski zastop za pomnoženje redarjev.

Politični pregled.

Državni zbor je svoje seje v tem letu sklenil. V zadnjih štirinajstih dnevih rešila so se jako mnoga in važna vprašanja, na pr. znižanje pristojbin pri zbrisanji majhnih dolgov od gruntov, postavni načrt v zadevah postopanja zoper trtno uš, podaljšanje izjemnega stanu za sodnijska okraja Beč in Korneuburg itd. Vrh tega rešile so se še razne peticije, prošnje itd.

Srbsko šolo nameravajo v prihodnjem letu v Bežu ustanoviti. Ista bode v zvezi z nameravano srbsko cerkvijo. V ta namen nabrali so uže 85 000 glđ.

„Naše dōba“ imenoval se bode nov list, kateri bo zastopal interese Srbov na Ogerskem. Urednik listu je dr. St. Pavlović, slavni srbski pisatelj in politikar.

V Rusiji so zopet mnogo anarhistov prišli, med njimi je tudi vodja anarhistov Lopdin, kateri je nedavno iz Sibirije pobegnil. Minoli petek so 50 nihilistov eskortirali v trdnjavo Schlüsselburg.

V gospodarskih zadevah Rusija slabo napreduje. Najslabše je tam za kmetovalce, posebno pa veleposestnike. Ker se je trgovina ustavila, žitne cene zmanjšale in izvaževanje poljskih pridelkov v tuje dežele nehale, je umevno, da zadolženi posestniki niti obresti plačevati ne morejo in eksekutivne prodaje posestev se vedno bolj množijo.

Izvirni dopis.

Z Viča pri Ljubljani. Obče znana je potreba požarnih bramb. Tudi v naši občini imamo uže dalj časa prostovoljno požarno brambo, katera prav dobro napreduje, ker je pod dobrim vodstvom in sestavljena iz krepkih in neustrašenih mož. A še boljše napredke bi imela, ko bi tudi časih dobivala kako gmotno podporo za napravo gasilnega orodja. Res je sicer, da imamo uže nekaj takega orodja, a to ne zadostuje še. O času požarne nevarnosti smo vsi kakor en mož delavni pri gašenju in branimo naše vasi. Nič nepotrebne bi torej ne bilo, ako bi naša občina tudi nekoliko podpirala in nam pomagala k napravi potrebnega orodja. Občini bi se to dosti ne poznalo, našemu zavodu pa tembolj pomagalo. Želeti je, da bi ta kratek dopis nekoliko vplival na naše občane, katerih imetje naša požarna bramba pred požarom varuje in brani.

Domače zadeve.

— (Imenovanje.) Nj. Veličanstvo cesar imenoval je c. kr. deželni šolski nadzornikom gospoda deželnega svetnika Jakoba Smoleja. Gospod Smolej ostane v Ljubljani ter bode imel nadzorovati vse ljudske ter srednje šole na Kranjskem.

— (Državni zbor) nadaljeval bode svoje delovanje od 20. januarja 1885 pričenski naprej. Zatvorili so ga dné 19. t. m.

— (Gosp. Karol Kongschegg), sin profesorja na tukajšnji gimnaziji, je v nedeljo hudo obolel. V kazini se mu je kri vlila in morali so ga domov prepeljati.

— (Ljubljanski veteranci) nameravajo, kakor se govori, ustanoviti lastno godbeno kapelo. Gotovo bodo vsi Ljubljančani ta sklep vrlih naših veterancev z veseljem pozdravili, ker pa veteransko društvo gotovo toliko premoženja nima, da bi brez vsakega pomisleka zamoglo toliko denarja v ta namen žrtvovati, trebalo bi mu podpore od ljubljanskih meščanov in drugih zavodov. Dobro bilo bi, ako bi se veteranci združili z ognjebrambovci ter skupno godbo vpegljali. Za Ljubljano bila bi taka godba umestna, ker razen pogrebne in vojaške godbe nobene druge nimamo. Zadnja pa itak le redkokrat in še takrat le o takem času igra, ki jo mi priprosti ljudje ne utegnemo poslušati. Torej na noge!

— (Darilo.) Gospa Josefina Hočevanjeva na Krškem darovala je tukajšnji otroški bolnišnici cesarice Elizabete 30 gold.

— («Dolenjske Novice») imenoval se bode nov list, ki bode o novem letu pričel v Rudolfovem izhajati. Tiskal ga bode znani rodoljub gosp. J. Krajec. Ker je cena novega lista jako nizka, našel bode gotovo naročnikov, tembolj, ker ima pošten naroden program. Želimo novemu podjetju najboljši uspeh, ker je, če tudi nam ravno ne manjka slovenskih časnikov, za Dolenjsko jako potreben in koristen. Slovenci, podpirajte nov list precej začetkom, kajti pri ustanovi potrebuje najbolj vaše podpore, ako se hoče razviti in vkrepiti narodu v korist, Dolenjske v čast!

— (Zakotni pisarji) v Ljubljani napravili so neki lastno pisarno, v katero vabijo svoje žrtve. Organiziralo se je namreč mnogo znanih zakotnih pisarjev v bando, katere člani zato skr-

bijo, da kmete v Ljubljano prišle ali pred sodnijami ali drugimi uradi ali pa v gostilnah lovijo ter jih svojemu principalu izročé. Predsednik te bande vé potem nevednega kmeta ob denar spraviti ter mu vse mogoče obljubuje, a večinoma ničesar ne stori in kmet je razen denarne škode tudi v drugem oziru, ker je pravi čas zamudivši pravice do daljne pravde itd. izgubil, ogoljufan. Ko bi vender naši odvetniki in notarji zoper take brezvestne osebe ostrejše postopali, da se bi tako goljufno početje kolikor mogoče omejilo. Kmetom pa svetujemo, naj se rajše podajo k odvetniku, ko zakotnemu pisarju, ker prvi jim stvar redno izvrši in časih tudi cenejše zaračuni.

— (Deželni zbor v Zagrebu) sklican je v 27. dan t. m.

— (Naše služkinje) so v svojem obnašanju večinoma jako surove. A tudi njih splošno obnašanje spodtika se čestokrat zoper moralo. Ne samo njih prirojena surovost, tudi spridenost se nahaja prerada v službovajočih krogih in trebalo bi, da se tu kaj stori. Ako se bi vpeljale nedeljske šole za naše služkinje, ki naj bi izobraževale njih srca ter jih učile boljših manir. Ne bi li boljše bilo, ko bi služkinje v nedeljnih po krščanskem nauku še posebej v nedeljske šole hodile, mesto da s svojimi «Janezi» v krčme zahajajo?

— (Z nožem ranili) so v nedeljo zvečer trije tukajšnji delavci nekega častnika, ko se je iz kazinske kavarne domov vračal. Kdo je dal temu tepežu prvi povod, ne vemo, ker se različno govori.

— («Bizeljski hram.») Nedavno poročali smo, da namerava gosp. Juvančič vpeljati v svojej gostilni «pri bizeljskem hramu» na Bregu nekatere turške šege. Pred kratkim pričel je to svojo misel izvrševati in uže ima vsak stalni gost svoj fes. Na Silvestrov večer bode pa, kakor slišimo, odstranil iz zadnje sobe vse mize in stole ter tla z turškimi tepihi prekril, gostom čibuke in fini turški tobak slovesno izročil ter stroje za kuhanje čaja in črne kave v sobo pripravil. Vino se vé da bode vsak gost še zmerom smel piti, kajti to mu g. Juvančičev koran ne prepoveduje. Nadejati so še prijetni pozimski večeri v tej gostilni.

— (V Glinjicah pri Ljubljani) sezidal je ondotni trgovec gosp. J. Tribuč novo, lepo hišo, ki se sme kinč vasi imenovati. Nje posestnik preselil bode v kratkem svojo prodajalnico v njo, kar bode ondotnim prebivalcem skozi te kraje gotovo velika korist, ker leži hiša na cesti. Ko bi g. Tribuč tudi gostilno v svojej hiši napravil, vstregel bi občnej želji. Sicer mu pa želimo najboljši uspeh v novem domovji.

— (Razobešanje mesa) pred mesnicami je še vedno navada. Uže enkrat smo v našem listu omenili to nepriliko ter poudarjali, da je ta navada naših mesarjev njim samim v škodo, ker se meso ali vsled blata ali na drug način onesnaži, a tudi, posebno pred mesnicami, na trotoarjih pasantom jako na poti, ker se morajo, posebno zdaj po zimi, ko se ne morejo ogibati, zaletavati v razobešeno meso ter si na ta način obleko oškodujejo. Minole dni imeli smo priliko opazovati občno nezadovoljnost mimogredočih, kateri so vsled pred trotoarjem nakupičenega snega morali se dotikati na razobešeno meso. Ob enem zapazili smo pa tudi vsega pripoznanja vredno prizadevanje mestnega nadzornika gosp. Križaja, kateri je, slučajno na dotični kraj prišedši, takoj potrebno ukrenil. Mi sicer nečemo s temi vrsticami hujskati zoper naše mesarje, kateri so večinoma sprevidni možje, ali toliko jih v imenu mestnih prebivalcev prosimo, naj odpravijo razobešanje mesa pred mesnicami.

— («Luna sije.») Prelepa Preširnova pesen je znana menda vsakemu, toda le malokteri vé, kje jo je naš pesnik zložil in kdo mu je k temu povod dal. Umrli trnovski posestnik

Florijan Hren pravil je pisatelju teh vrstic o nekej priliki tako-le: «Dr. Preširen zabajal je navadno v gostilno k «Razorcu» v Trnovem, katere posestnik je bil oče sedanjega hišnika gospoda Trtnika. Vsak večer zbralo se je več domačih farmanov, takratnih «bregarjev», in tudi mnogo gospodov iz mesta v tej gostilni. Nekega večera korači Preširen utopljen v svoje misli po Krakovem proti imenovani gostilni. Polna luna sijala je na nebu ter razsvitljevala pesniku obnašanje zaljubljenega domačega fanta pod okencem male hišice svoje ljubimke. Preširen se ustavi ter dalj časa opazuje ta prizor, pesniška žila se mu vname, on hiti k «Razorcu» ter pri kupici vina vstvari krasno pesen «Pod oknom,» katero je potem v občno veselje vseh navzočih gostov deklamoval. Da se je vse tu navedeno v resnici tako obneslo, sklepati sme se iz značajnosti in resnicoljubja ranj. Hrena, kateri je bil mož stare korenine in ker je to pripovedoval o času, ko slovensko drevo «lipa» še ni bilo tako košato kakor danes. —r.

— (Bavarsko pivo v Avstriji.) Import bavarskega piva v Avstrijo, oziroma v Beč, se zmirom bolj siri. Od meseca prosinca do konca vinotoka l. 1883. pripeljali so iz Nemskega, in sicer večinoma iz Bavarskega, 8874 novih centov pive v Avstrijo, od meseca prosinca do konca vinotoka l. 1884. pa užeza 15 437 novih centov, torej za 175 odstotkov več v kratkem času desetih mesecev. To poročilo naj bo svarilo, da se obrne domači produkciji največja skrb.

— (Iznajdba šnopsarje v.) Iz zanesljivega vira se nam poroča: Znano je, da je v nekaterih tukajšnjih hišah šega, da obdarujejo o petkih berače mesto z krajcarjem, z plehastimi znamkami, za katere se v tukajšnji ljudski kuhinji hrana dobiva. To se zgodi iz tega namena, da ne bi prositelji darove v šnopsarije nosili, temveč da bi bili prisiljeni, si v imenovani kuhinji potrebne hrane kupovati. A kaj se hoče, človek misli, šnopsar pa obrača. Mesto da bi znamke porabil v smislu darovatelja, nese jih čestokrat v šnopsarijo, kjer za-nje dobi nekoliko šnopsa. Brezvestni prodajalec žganja pa te znamke zopet z velikim dobičkom proda nekaterim tukajšnjim prodajalkam kruha, katere v ljudski kuhinji kupujejo hlebčke po krajcarji (katere je ta zavod le revežem za to ceno namenil) ter jih prodajajo na trgu po dva krajcarja. Iz vsega je razvidno, da se celó taki milodari vporabljajo za «gschäft». Prvi dobiček ima prodajalec šnopsa, potem pa še kruharica. Škodo imata pa darovatelj in ljudska kuhinja, katera v takih slučajih za kruharice kruh peče. Šnopsarji bodo res kmalo to dosegli, da zaradi njih tudi v resnici potrebni ničesar dobili ne bodo. Ali se res ne more na noben način odstraniti ta največja nadloga našega mesta — šnopsarji?!

— (Krvave klobase v nevarnosti.) Iz zanesljivega vira poroča se nam sledeče od prevelike pazljivosti, pa tudi prenačnosti necega tukajšnjega redarja (policaja), ki kaže ravno tako resni kakor smešni dogodek: Nek tukaj uže pet let službovajoči c. kr. uradnik, katerega bi vender moral (in to je menda tudi dolžnost redarjev) uže vsak pazljiv redar za nesumljivega meščana poznati, kupil je prve dni t. m. pri «Johanneswirtu» 30 krvavih klobas z namenom, jih soročnikom na Štajarsko poslati. Ko se s hlapcem klobase nesočim domov podá, ustavi ga nek redar, češ, kaj imata tu zavitega. Na redarjevo vprašanje odgovori mu novi lastnik klobas, da ni nič sumljivega; a to prevestnemu redarju ni zadosti ter svoja zasačenja do doma spremlja. Pred hišnimi duri ustavi ju še enkrat ter zahteva viditi zavito stvar. Ko se mu vse razodene, razvil se je sledeči dvogovor. Policaj: «Od kod imate klobase?» — Uradnik: «Od Johanneswirta.» Policaj: «Imate dokaze zato?» Uradnik: «Imam.» Policaj: «Kako se pišete?» Uradnik (zdaj mu je

pa uže preveč bilo): «Jaz sem c. kr. uradnik, ime znate pozvedeti v tem in tem c. kr. uradu.» Med tem pa pride gosp. Omejee blizo in ta za uradnika gotovo neprijetni prizor zapazivši policaju vse razjasni. Ako se pa ne bi kupcu klobas to posrečilo, moral bi on in nesrečne klobase v večerni uri na — rotovž potovati. Morala, ki sledi iz tega dogodka pa je: Meščani ne kupujte krvave klobase v Ljubljani, zahtevajte si jih rajše od drugod, vi pa, policaji, pazite rajši tam, kjer ste v resnici — potrebni! —

— (Kranjska eskomptna banka) je insolventna ali je ustavila svoje izplačevanje. Upravni svet sklicuje delničarje k izrednemu občnemu zboru v dan 12. januarja, v kojem pride na dnevni red nasvêt upravnega sveta: likvidacija!

Drobtinice.

— (Mlada roparja in morilec.) V Korneuburgu pri Beču obsojena sta bila 20letni Tomaž Sik in se mlajši Julij Zavralek zaradi zločinstva ropa in moritve, prvi k smrti, drugi k osemnajstletni težki, poostreni ječi obsojena, ker sta nekega fjakarja napadla, umorila in mu oropala vsoto — 21 krajcarjev. Res nadelpolni mladenčič!

— (Stekleni papir.) Nek Japanec izumil je nedavno stekleni papir, kateri se izdeluje iz japonskih povodnih rastlin. Papir ima vse tiste lastnosti, kakor steklo, ter se zna vporabiti mesto njega pri oknih.

— (Vojašnica pogorela) je v Bjelini v Bosni. Ker se je ogenj tako naglo in močno razširil, zamogli so se častniki in vojaki le z veliko silo rešiti ter jim je vse imetje pogorelo.

— (Bismarckov jubilej.) Čez par mesecév praznovat boše nemški kancelar sedemdesetletni rojstni dan ter petdesetletni službeni jubilej. O Veliki noči l. 1835 vstopil je mladi Bismarck kot c. kr. avskultant v državno službo.

— (Zanimiva poroka.) Minulo saboto vršila se je blizo Beča poroka brez ženina. Nek Kreitner izvolil si je nežno deklico za ženo, a ker je bil na potovanji v daljni deželi, ni mogel določeni dan v nevestino domovje priti ter je — ker se poroka ni mogla preložiti, prijatelja za svojega namestnika postavil, kateri je tudi v imeni ženina pred oltarjem svoj «da» izgovoril.

— (Izneverjenje.) V državni blagajnici v Kölnu našlo se je pomanjkanje od 200000 mark. Pred komaj pol letom umirovljen bil je ondodni računski svetnik Bauman ter obdarjen z redom rudečega orla za «svoje mnogoletno zvesto (?) uradovanje.» Toda Baumanov naslednik je takoj zapazil mnogo pomanjkanja v blagajnici, kar mu pa niso verjeli, ter njega samega izneverjenja krivili ter iz službe odstranili. A zdaj se je vse razjasnilo in konstatovalo, da je Bauman mnogo denarja izneveril ter javna pisma ponarejal. Baumana vtaknili so v zapor.

— (Delavci v Saragosi) na Španjskem zahtevali so v prav mirni izjavi dela. Predsednik ter župan sta sklenila, delavcem revščino s tem olajšati, da bodo več velikih poslopij zidati pustili. Vsaka stvar se mirno lažje doseže, kakor se silo.

— (Prvi uradnik dunajske eskomptne banke, Jauner,) kateri je čez dva milijona gld. izneveril, se je, kakor znano, vstrelil. Kakor se je poizvedelo, je Jauner tudi svojega očeta in brata za 40000 gld. opeharil. Nek Henrik Kufler je krivega spoznan udeležbe pri temu izneverjenju in tudi Jauner je pred izvršitvijo samomora na listek, katerega so pozneje v njegovem žepu našli, zapisal: «Kufler me je zapeljal.» Jauner bi bil znabiti še dalj časa svoje pogubonosno početje nadaljeval, ko nebi falimenti več kupčijskih hiš obelodanje zločinstva provzročili. Tudi insolvenca bratov Tschinkelnov je mnogo donesla k končanji Jaunerjevega rokodelstva. Jauner zapustil je vdovo ter več otrok.

— (Zasula) je v nekem rudokopu blizo Beča zemlja delavca Tomaza Brucha.

— (Samomor.) Tovarniška delavka Neža Ludwig v Beču sprehajala se je minoli petek se svojo prijateljico Nežo Šerbert na obalah Donave. Naenkrat postane tiha ter skoči, prej ko ji je njena tovaršica mogla zabraniti, v valove. Na pomoč prihiteli ljudje je niso mogli več rešiti, kajti odnesli so jo valovi.

— (Dolnje-avstrijsko obrtno društvo) imelo je dné 19. t. m. svoj glavni zbor. Zbora udeležili so se društveni pokrovitelj nadvojvoda Karol Ljudevit, trgovinski minister baron Pino in več drugih visokih uradnikov.

— (Grsko-katoliški škof Mihael Pavel) v Budimpešti daroval je ondodnej slikarski soli 6000 gld.

— (Finančni stražnik — morilec.) Kakor «Fremdenblatt» poroča, vstrelil je finančni stražnik Josip Kreutzer v Ellenbergu na Bavarskem nekega Janeza Weiererja. Morilec je pobegnil.

— (Iz tretjega nadstropja skočila) je pretekli dni v Beču 20letna dekla Marija Meindl ter mrtva obležala. Vzrok je bil nesrečna ljubezen.

— (Pečen led.) Prejšnji kitajski poslanec v Parizu je tam vdomačil novo kitajsko jedilo, namreč «pečen led». Led se zavije v testo tako močno, da ne more do njega zrak priti. Potem se ta pogača na žerjavico položi in predno se led raztopi, je pogača pečena, katera se mora se vé da takoj zavžiti. Pravijo, da je ta jed jako okusna.

— (Severna železnica.) Z novim letom počenski vpelje severna železnica med postajami Petrovice in Pruho novo postajo Leibersdorf.

— (Nesreča na morji.) Dné 16. t. m. trčila je avstrijska barka «Rebus» z drugo ladjo skupaj ter se je potopila. Dva mornarja našla sta v valovih smrt.

Gospodarske zadeve.

— (Kadenje petrolejskih svetilnic) se odpravi, ako se gombaž pomoči v hud jesih in potem zopet osuši.

— (Starost gosi) spozna se najbolje na perescu, katerega ima vsaka gos na zunanji strani poleg prvega perutnega peresa. V tem majhnem, ozkem in jako trdem perescu nahaja se toliko vrezkov, kolikor let je gos stara.

— (Kurniki) naj se z apnom namažejo, ker se na ta način ubranijo raznovrstne kurje bolezni, katere provzročuje nesnažnost. Vsakovrstni merčesi v hlevu se ostrupé z apnom, kateri pa zdravji kokosjemu nič ne škoduje.

— (Korist ježa) za naše vrtove je velika. On žre miši, krte, črve, polže, kače in sploh vse mrčese. Čudno pri tej živalici je, da na njo noben strup škodljivo ne vpliva. Tudi v kuhinji je jako koristen, ker polovi zoprne šurke in grille.

— (Kako se ohranijo jabelka?) Ako se hočejo jabelka do prihodnje poleti ohraniti, naj se v prvo dobro osuše vsake mokrote, potem se naj v zaboj 2 coli visoko suhega peska posiplje in na njega jabelka tako položé, da je eden od družega kake pol cole oddaljen. Nadalje naj se te spodnje vrste jabelk zopet z peskom posipljejo in na ta pesek druga jabelka na gori navedeni način položé in tako naprej, dokler je zaboj poln, kateri se slednjicé zapre in na suhe kamenje v kleti postavi. Na ta način ohranijo se jabelka nenavadno dolgo.

Smešničar.

(Oderuhova tolažba.) Kmet (oderuhu): «Se ne bojite Boga, ker terjate od mene oderuške obresti po 9 odstotkov?» — Oderuh: «Kaj se naj zarad tega bojim, vsaj vidi Bog od zgorej mojo 9 za 6.»

(Dober svét.) Pesnik (prijatelju): «Kaj mi je vender storiti, da bi ta nevhaležni svet enkrat pripoznal moja dela?» — Prijatelj: «Tak' umri vsaj enkrat!»

(Črno na belo.) Sodnik: «Vi, Miha, torej trdite, da vas je sosedov Janez pretepel; ali imate tudi za to priče?» — Miha: «Kaj mi je treba tu prič (pokaže sodniku goli hrbet), tu poglejte, gospod sodnik, tu stoji črno na belem.»

Oznanilo. * 14

Gosp. **Kodrič**, znani ljubljanski gostilničar, prevzel je gostilno «Bierquelle». Opozorujemo na to spremembo njegove prejšnje goste z pristavkom, naj mu ne odrečejo svoje dalje podpore, ker je gospod Kodrič dober narodnjak in njegova gostilna, kakor do zdaj, izvrstna.

P. n. občinstvo opozorujemo na oznanilo v današnjem listu gledé prodajalnice G. J. H. Rabinoviča v Beču.

Nova sladčičarna. V prostorih prejšnje sladčičarne gosp. Winterja napravil je gosp. **A. Rasček** novo sladčičarno, ki se od prejšnje v tem odlikuje, ker se tam prodajajo jako fini in okusni izdelki. Gosp. Rasček obrt-

* V tej rubriki prinašali bodemo odslej vse važnejše spremembe v obrtniških krogih.

noval je v svojej stroki sedem let v Gradcu, več let v Budimpeštu, Beču itd., ter povsod najvišji gospódi v njeno popolno zadovoljnost stregel. Sicer je blago nekoliko dražje, kakor pri njegovemu predniku, a v poštev se mora zmerom jemati kvaliteta in ne kvantiteta. Od novega leta naprej dobivajo se v tej sladčičarni izvrstni predpustni krofi.

Gostilnico pri «črnem orlu» (Schwarzen Adler) v Celovci, katere posestnik je koroški Slovenec, priporočamo vsem domačinom, kateri se napotijo prej ali slej v Celovec. Prijazna, dobra in cena postrežba ter prijetna prenočišča so vsakemu tam zagotovljena.

Zobozdravnik gosp. Schweiger preselil se je z Dunaja v Ljubljano ter stanuje pri Maliči v 2. nadstropji. Svoje operacije izvršuje po najnovejši metodi. Honorar je nizek, vspéh pa v vsakem slučaju za pacienta gotov.

Vinotoč v Slonovih ulicah v g. Bayerjevi hiši prevzel je g. Hafner. Ker iztaka dobra, naravna in cena vina, se število njegovih gostov vedno bolj množi. Tudi prodaja vino na debelo od 56 litrov naprej.

Nujni poziv

vsem prebivalcem Avstro-Ogerskim!

Naslednje navedeno perilo za gospode in gospé in manufakturni izdelki najfinejše, najboljše in najtežje vrste prodajajo se po izvornih fabriških cenah skoro zastoj, in v dokaz najstrožje solidnosti se vzprejemlje vsak predmet, ki ne ugaja, nazaj, tedaj je vsako naročilo brez škode.

Srajce za gospé iz najfinejšega angleškega chiffona in prave švicarske vezene vložke, istinita umetelna vezba, komad po gld. 1,50, tucat gld. 16,50. Ravno isti iz pravega Schrollovega chiffona v najelegantnejši izvršitvi in bogato vezeno, komad po gld. 1,90, tucat po gld. 20.

Nočni telovniki za gospé iste vrste, zeló dolgi in po vsi dolžini s pravimi švicarskimi vsitimi vložkami, zeló elegantno opremljeni, krasota za vsako damo, komad po gld. 1,50, tucat po gld. 16,50. Isti iz najfinejšega, težkega barhenta, jako dolgi, po vsi dolžini vsiti, komad po gld. 1,60, tucat gld. 18.

Spodnje jope za gospé iz najfinejšega, najtežjega sukna, obšite okoli in okoli s plissé in zobci ter pristno barvano volno, po gld. 2,80, okrašene s žametom in atlasom, odviše lino, po gld. 3,80, iz težkega zapeljavega barhenta, najfineje okrašen, po gld. 1,60.

Srajce za gospode iz najfinejšega angleškega chiffona, s četvornim naprskom in poljubnim vratnim obsežkom, po gld. 1,50, tucat 16,50. Isto iz najfinejšega, pravega Schrollovega chiffona v najfinejši izvršbi à la France, po gld. 1,70, tucat gld. 18,80 in po gld. 2, tucat po gld. 22,50.

Platnene rjuhe iz dobrega, težkega, usnju jednacega platna, brez šivé, kompletno, za največje postelje, ¾ široke, po gld. 1,35, tucat gld. 15.

Domače platno 30 vatlov, najboljši, najtežji in zeló prožni izdelek za domačo rabo, ¾ širok, gld. 7,50, ¼ gld. 5,50 komad. Cene v bombaževini postajajo vedno in vedno višje, platno bo v kratkem veljalo še enkrat toliko, torej se vsakemu nujno priporoča, da se ž njim preskrbi.

Namizne garniture s pretkanimi cvetkami od dessina, obstoječe iz jednega namiznega prta in 12 servijet, samo gld. 2,85. Iste v najfinejši francoski izpeljavi, jako fino, bogato okrašene s franžami, za 12 oseb, garnitura stane gld. 3,45. Namizne garniture iz najfinejšega damasta, pretkane z cveticami od dessina, obstoječe iz namiznega prta za 12 oseb in 12 natanko prikladnih velicih servijet, zeló fino izvršene, garnitura stane gld. 5,60.

Ročne brisače prikladno izvršene, vsaka posebej zložena, z rudečimi bordurami in dolžimi franžami, najfineje pikirane, prekrasne. tucat po gld. 3,75.

Svilene žepne rutice iz najtežje, lionske svile vseh barv, vsaka drugače barve, tucat samo gld. 3,50.

Svilene finiš-nogovice progaste v prekrasnih barvah, rudeče, modre, vijoličaste, roza, rjave in chamois, dolge čez koleno, 3 pari gld. 1,15.

Gobelin-garniture obstoječe iz dveh prav finih posteljnih odej in namiznega prta s baržunastimi kiticami ali cofki, gledé spreminjanja barv prekrasno izgotovljene, ter velja ena garnitura, t. j. vsi 3 komadi vkupe, samo gld. 7,50.

Naročila proti vpošiljati zneska naprej ali pa proti povzetji vpošiljajo naj se pod naslovom:

„Wäsche- und Manufactur-Warenhaus“

Rabinovics

Dunaj, Leopoldovo, Schiffamtsgasse 20—R.

Božična razstava.

A. Raschekova sladčičarna

v Ljubljani, Preširnov trg št. 2

(prej A. Winter)

vabi p. n. občinstvo k obisku svoje

božične razstave

ter priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih **sladkarij** ter izvrstni **kruh iz sadja**.

Od 31. t. m. naprej dobivajo se vsak dan frišni

fini predpustni krofi.

Prostori so novopopravljeni ter elegantno meblirani. Časopisi so p. n. obiskovalcem na razpolaganje, postrežba nagla.

Fotografična delarnica.

Velespoštovanim plemenitašem in p. n. občinstvu usojam se naznanjati, da sem pod firmo

Schneider-Leske

(prej A. Krach)

na tukajšnjem prostoru: **Gledališke ulice št. 6** otvoril

fotografični atelier

ter ga današnjim potrebam primerno prezidati in prenarediti pustil. Pri meni izdelujejo se prav cenó **vsakovrstne fotografije, portreti dežel, reprodukcije, ponatili industrijalnih stvari**, sploh vsaka v to stroko spadajoča dela.

Valed svojega večletnega službovanja v prvih dunajskih fotografičnih delarnicah ter vsled svojih zvez z njimi smem opravičeno zagotovilo p. n. občinstvu dati, da bodem vsem, tudi največjim zahtevam zamogel zadostiti.

Odličnim spoštovanjem

Julij Schneider
fotograf.

Priporočilo.

Ker se častitemu p. n. občinstvu za dozdej mi izkazano zaupanje zahvaljujem in še za naprej za obila naročila priporočam, naznanjam, da sem svojo delavnico z sv. Petra ceste v **Vođnikove ulice h. št. 4** blizo mesarskega mostu, nasproti Mahrove hiše, preselil.

V Ljubljani 8. oktobra 1884.

Jože Črne, urar.

Zobozdravnik Schweiger

z Dunaja

stanuje v hotelu „Stadt Wien“ (pri Maliči),
II. nadstropje, sobna št. 23 in 24.

Ordinira vsak dan od 9. do pol 1. ure in od 2. do 4. ure popol.

Vsakovrstne operacije, ki zadostujejo najbolj modernim zahtevam, izvršujejo se naglo in sigurno.

Vinotoč.

Janez Hafner

v Slonovih ulicah v Bayerjevej hiši
priporoča svoja prava, prirodna stara

Bizeljska in Dolenjska vina

po najnižji ceni.

Ob enem si dovoljuje naznanjati, da tudi trguje z vinom **na debelo od 56 litrov naprej** ter zagotavlja najboljše in naglo postrežbo. Blago je izvrstno, cena jako nizka.

Naročila z dežele izvršujejo se jako promptno.

Z spoštovanjem

Janez Hafner v Ljubljani.

Mesečne sobe

z eno ali več posteljami, elegantno meblirane, se takoj proti majhnem plačilu oddajo. Sobe so jako prijazne ter svetle. Tudi se dobiva pri stanovanjedatelji hrana in druga postrežba.
Kje? pové upravništvo «Ljub. Glasu».

Za dame.

Moderce

v elegantni izdeljavi, znano jako izvrstno dorezane, prodajam zaradi svoje obile zaloge po sledečih znižanih cenah, in sicer:

Panzer-moderce iz dobrega drilla 75 kr.
Panzer-moderce iz dobrega gradlja 90 kr.
Panzer-moderce iz močnega drilla, z oklepki 1 gld.
Panzer-moderce, pariško dorezane, 1 gld. 60 kr.
Panzer-moderce iz drapp-satina 2 gld.
Panzer-moderce iz drapp-satina in ribje kosti 3 gld.

Panzer-moderce iz francoskega drilla, fina izdeljava, 3 gld. 50 kr.

Panzer-moderce iz rudečega ruša ali satin laine, elegantna izdeljava, 4 gld. 50 kr.

Panzer-moderce iz najfinejšega francoskega drilla, posebno v zdravstvenem oziru priporočljive, po 6 gld. do 6 gld. 50 kr.

Razen zgorajnih vrst imam tudi bogato zalogo pripravnih modercev za gospé in deklice.

Širokost od 42 do 78 centimetrov. Vsaka višja številka se na željo promptno in po ceni izdelava.

Z odličnim spoštovanjem

J. S. Benedikt
k „Spinnerin am Kreuz“.

Šivalni stroj!

Najlepša prilika ponuja se zdaj onim, ki potrebujejo šivalni stroj in ga hočejo prav po ceni dobiti. Stroj je originalen (Howe) in jako izvrstnen.

Natančno poizvzve se pri upravništvu «Ljud. Glasu».

P. n. občinstvu usojam si naznanjati, da točim v svojih gostilnah **št. 11 na Šentjakopskem trgu in št. 32 v Florijanskih ulicah**

izvrstno novo vino, liter po 40 kr.

črno bizeljsko vino » » 44 »

dolenjska vina » » 32 »

metliška vina » » 40 »

in **Koslerjevo marcno pivo, vrček 10 kr.**

Tudi se dobivajo v teh gostilnah okusna in cena jedila. Postrežba je nagla in dobra.

K mnogobrojnemu obisku vabi

z odličnim spoštovanjem

Marija Zagorec.

Janez Kelbel

krojač

na Šentpeterski cesti št. 35

priporoča se v izdelovanje vsakovrstnih možkih oblek iz svojega obče znanega finega blaga. Zahvaljuje se za do zdaj obila naročila, priporoča se tudi za naprej ter p. n. občinstvu zagotavlja, da mu bode zmerom ceno in promptno postrežbo. Naročila z dežele se naglo izvršujejo.